

Kursplan för

Röst- och talflytstörningar, 10.5 hp

Voice and Fluency Disorders, 10.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2022.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT22 , HT24

Kurskod	2LG109
Kursens benämning	Röst- och talflytstörningar
Hp	10.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Logopedi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CLINTEC
Datum för fastställande	2022-03-16
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2022

Särskild behörighet

För tillträde till termin 5 krävs att alla kurser på Logopedprogrammets termin 1, 2 och 3 ska vara avklarade.

Mål

Moment Röststörningar (6 hp)

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Beskriva förekomst, etiologi, stämbandsstatus, röstkvalitet och symptom vid röststörningar, inklusive psykogena tillstånd med funktionsbortfall, samt vid exercise-induced laryngeal obstruction (EILO).
- Förklara innebörden av röstergonomi och varför denna kunskap är viktigt att inkludera vid bedömning, behandling och prevention.
- Beskriva och motivera val av instrument för självskattningar och metoder för audio-perceptuella och instrumentella analyser vid bedömning av röststörningar, samt vid utvärdering av behandling.
- Redogöra för behandlingsprinciper och val av metoder/tekniker, inklusive tekniska hjälpmedel, vid röststörningar, EILO och efter laryngektomi, utifrån tillgänglig evidens samt relaterat till olika aspekter av ICF-modellen

- Redogöra för den akustiska miljöns, den tekniska utrustningens samt kalibreringens betydelse för tillförlitliga ljudinspelningar av röst och tal i forskning och klinik.

Moment Talflytstörningar (4,5 hp)

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Redogöra för förekomst av och orsaker till stamning och skenande tal hos barn och vuxna och differentialdiagnostisera mellan olika typer av talflytstörningar
- Beskriva och motivera val av instrument och metoder för bedömning av talflytstörningar inom ICF:s ramverk
- Föreslå intervention vid talflytstörningar hos barn och vuxna utifrån tillgänglig evidens samt relatera till olika aspekter av ICF-modellen.
- Beskriva hur talet kan påverkas av olika kommunikationssituationer och vad det kan få för konsekvenser för individens känslomässiga och psykologiska utveckling
- Reflektera över eget och andras bemötande av barn och vuxna med talflytstörningar, över fördomar och attityder kring stamning och skenande tal samt relevanta aspekter gällande lika villkor.

Röststörningar, 6.0 hp

Betygsskala: GU

Momentet ger grundläggande kunskaper om bedömning och behandling av röststörningar hos barn och vuxna, ansträngningsutlöst andningsfunktionsstörning (EILO) och rehabilitering efter laryngektomi utifrån tillgänglig forskning. Information om röstergonomi går igenom. Metoder för inspelning av röst och tal samt för audio-perceptuell, akustisk och aerodynamisk analys beskrivs. Information om instrument för patienters skattningar av sina problem som, tillsammans med instrumentella mätningar, används vid utvärdering av behandling.

Talflytstörningar, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar grundläggande information om orsaker och förekomst när det gäller störningar i talets flyt (stamning, skenande tal) hos barn och vuxna. Vidare beskrivs symtomatologi och differentialdiagnostik mellan och inom olika typer av talflytstörningar. Kommunikativ aktivitetsbegränsning och delaktighetsinskränkning till följd av talflytstörningar belyses. Hur förvärvade neurologiska sjukdomstillstånd kan påverka talflytet tas upp. Metoder för bedömning respektive intervention av talflytstörningar hos barn och vuxna relaterade till funktions-, delaktighets- och aktivitetsaspekter såväl som person- och omgivningsfaktorer diskuteras. För området relevanta likabehandlingsfrågor diskuteras också.

Arbetsformer

Föreläsningar, seminarier, laborationer, praktiska övningar individuellt och i grupp. Obligatorisk närvaro vid alla undervisningsmoment förutom föreläsningar om inget annat anges på schemat. Vid frånvaro från obligatoriskt moment ansvarar studenten själv för att kontakta kursansvarig lärare för ersättningsuppgift.

Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsmoment kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Moment Röststörningar (6 hp) och moment Talflytstörningar (4,5 hp)

På respektive moment: Skriftlig individuell tentamen som rättas anonymt. Aktivt deltagande i praktiska övningar, laborationer och vid redovisningar individuellt och i grupp.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Det tredje examinationstillfället är nästa ordinarie examinationstillfälle på kursen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Skriftliga examinationsuppgifter som inte lämnats in vid angiven tidpunkt kommer ej att rättas (om inte särskilda skäl för försenad inlämning föreligger). Vid icke godkänd skriftlig individuell examinationsuppgift ges ytterligare ett tillfälle att lämna in ny skriftlig examinationsuppgift under innevarande termin. Examinator kan besluta att studenter som inte har godkänts på kursen får komplettera examinationsunderlaget om bara något enstaka lärandemål inte är uppfyllt. Studenten ska utföra kompletteringen under aktuell termin eller senast till den tidpunkt som examinator har bestämt. Studenterna ska utföra kompletteringen i enlighet med instruktion från examinator eller rättande lärare. Av instruktionen ska framgå vad det är som ska kompletteras och på vilket sätt kompletteringen får utföra

Övergångsbestämmelser

Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts. Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen.

Övriga föreskrifter

Kursvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Kursen kan komma att ges på engelska.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Moment Röststörningar

Åhörarkopior från föreläsningar.

Hartelius, L.; Nettelbladt, U.; Hammarberg, B.

Logopedi

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 540 s.

ISBN:978-91-44-03886-5 (inb.) LIBRIS-ID:10352718

Kapitel 5, 19-26

[Sök i biblioteket](#)

Iwarsson, J; Reinholt Petersen, N

Effects of consensus training on the reliability of auditory perceptual ratings of voice quality

2012

URL: [Länk](#)

Ingår i:

Journal of voice : official journal of the Voice Foundation

[New York, N.Y.] : Raven Press, 2001-

LIBRIS-ID:9034957

URL: <http://www.sciencedirect.com/science/journal/08921997z> Tillgänglig för användare inom Uppsala universitet

26 (2012) :3, s. 304-312

Iwarsson, Jenny

Facilitating behavioral learning and habit change in voice therapy - theoretic premises and practical strategies.

2015

URL: [Länk](#)

Ingår i:

Logopedics phoniatics vocology

Stockholm : Taylor & Francis, 1998-

ISSN:1651-2022y 1401-54392 f LIBRIS-ID:9843224

40 (2015) :4, s. 179-186

Mathers-Schmidt, B

Paradoxical vocal fold motion: a tutorial on a complex disorder and the speech-language pathologist's role.

2001 Ingår i:

American journal of speech-language pathology [Elektronisk resurs].

Rockville, Md. : American Speech-Language-Hearing Association,

ISSN:1558-9110 LIBRIS-ID:11338519

10 (2001) s. 111-125

ohlsson; dotevall

Voice handicap index in Swedish

2009 Ingår i:

Logopedics phoniatics vocology

Stockholm : Taylor & Francis, 1998-

ISSN:1651-2022y 1401-54392 f LIBRIS-ID:9843224

34 (2009) :2, s. 60-66

Södersten, Maria; Lindhe, Christina

Kunskapsöversikt : yrkesrelaterade röststörningar och röstergonomi

Stockholm : Arbetsmiljöverket, 2011 - 75 s.

LIBRIS-ID:12287421

URL: [Fulltext](#)

Därtill tillkommer artiklar motsvarande ca 100 sidor.

Moment Talflytstörningar

Yairi, Ehud; Seery, Carol H.

Stuttering : foundations and clinical applications

Third edition. : San Diego, CA : Plural Publishing, Inc., [2023] - pages cm

ISBN:9781635503555 LIBRIS-ID:8p8br6526jb33vrt

[Sök i biblioteket](#)

Artiklar motsvarande 100 sidor tillkommer.

Fördjupningslitteratur

Moment Röststörningar

Aronson, Arnold E.; Bless, Diane M.

Clinical voice disorders

4. ed. : New York : Thieme, cop. 2009 - 301 s.

ISBN:978-1-58890-662-5 LIBRIS-ID:11423854

[Sök i biblioteket](#)

Stewart, Celia F.; Kling, Irene F.; Allen, Elizabeth L.

Voice Rehabilitation : Testing Hypotheses and Reframing Therapy

2015 - xii, 305 s, 23 cm

ISBN:9781284077469 LIBRIS-ID:19106614

[Sök i biblioteket](#)

Sundberg, Johan

Röstlära: fakta om rösten i tal och sång

3., utvidgade uppl. : Stockholm : Proprius, 2001 - 293, [1] s.

ISBN:91-7118-885-1 LIBRIS-ID:8370453

[Sök i biblioteket](#)